

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ea însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire (Bicaz), Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoarea, Chiorana, Chișeteiana, Codreana, Codrul (Auteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coroana (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Hondoleana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniăreva), Murășiana, Murășianul, Maramurașana, Nădlăcana, Negoiul, Noiăna, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de împrumut și păstrare (Ilu-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Târnavăana, Tibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

La Paști.

Sărbătorile mari, de peste an, sunt zile de reculegere și înălțare sufletească. Paștile, mai ales, sunt sărbătoarea sărbătorilor. Ele, de obicei, resuscitează în inimi sentimente de altruism și jertfire pentru cei mulți și năcăjiți. Și cum ar putea să rămână nesimțitoare inimile noastre în fața sacrificiului, ce l-a adus pentru omenime Fiul lui Dumnezeu?

Iată pentru ce credem a săvârși un lucru creștinesc și românesc, dacă, în legătură cu sacrificiul Fiului lui Dzeu și cu menirea foii noastre vom arăta câmpul jertfelor, ce se deschide înaintea noastră și care așteaptă dela noi toți, să ne înșirăm cu dragă inimă la luptă și jertfe, pentru a corăspunde, măcar în parte, înălțătorului exemplu al aceluia, care s'a dat pe sine jertfă pentru fericirea neamului omenesc.

Nu se poate tăgădui că, după veacuri de grele suferințe și de balansare între viață și moarte, poporul românesc s'a redeșteptat și și reclamă partea, ce i-se cuvine la soarele vieții.

De câteva decenii, îndeosebi, s'a pornit la Români de pretutindeni o desmorțire a sufletelor și un început de lucrare îmbucurătoare, cu perspective largi, cu ținte nobile și luminoase.

La noi Români din această țară *vieața bisericească* se organizează și progresa, iar sub aripile bisericii *institutele noastre de învățământ*, cu toate piedecile, ce li se pun în cale, fac totuși mari servicii culturii noastre naționale.

Poporul nostru sporește la număr și în cele mai multe părți progresa, adevărat că încet, dar progresa totuși în avere și cultură.

Asociațiile culturale, economice și filantropice se sporesc și ele, din an în an, în număr îmbucurător. Ceeace trebuie să ne dea mari nădejdi de bine este și organizarea generală inițiată de femei, pentru că și ele să aibă ocazie de a lupta, alături de bărbați, la propășirea în cele bune ale neamului nostru.

În acelaș timp se sporesc *ziarele și revistele*, cum și *scrierile* de tot felul, ilustrându-se câțiva din bărbații eșiți din solul Ardealului pe terenul vast al literaturii, alături de frații noștri, cari trăesc în împrejurări, neasămănat mai favorabile, decât acelea, în cari ne este dat nouă să trăim.

Cărturărimea noastră din an în an își înțelege tot mai bine misiunea și se *apropie*, în număr tot mai mare și cu râvnă crescândă de *popor*, dându-i povețe, pentru că să poată fi smuls, cu un ceas mai de vreme, din brațele ignoranței și lipsei.

Foile populare și cărțile scrise pentru popor se răspândesc treptat în sate, unde se întemeiază *biblioteci* și se fac *organizațiuni culturale*, ca așa numitele agenturi ș. a.

Un progres foarte îmbucurător au făcut, mai ales, *băncile noastre*, cari, deodată cu înmulțirea și întărirea lor, lucrează cu succes pentru înaintarea poporului, avizat la sprijinul lor.

Și înfrățite, cum sunt băncile acum prin organizația «*Solidaritatea*», ele vor putea să iee mai cu înlesnire avânt, înlăturând piedecile și greutățile, ce, de fapt, e natural să întimpine.

Totodată vor avea posibilitatea de a crea, cum au început deja, și alte instituții reclamate de spiritul atât de pretențios al timpului.

«*Banca generală de asigurare*», această creațiune, de așa mare importanță în viața popoului nostru, este menită să completeze organizația noastră economică și să adune, cu timpul, toate păturile popoului nostru în cadrele ei, făcând educație adevărată pe terenul asigurărilor de tot felul și punând capăt nenumăratelor dezastre, ce lovesc pe oamenii fataliști și neprevăzători.

În cele din urmă vedem și un început promițător de organizație a *însoțirilor economice* la sate. *Conferențiarul «Asociațiunii»* își dau multă silință de a produce rezultate, din zi în zi, mai evidente și în această direcție. Lucrarea lor fiind din cele mai folositoare, ei trebuie ajutați și încurajați de către toți factorii vieții noastre publice, iar poporațiunea noastră dela sate, pe care chestia însoțirilor economice o privește direct, trebuie educată și îmbărbătată prin toate mijloacele cerute de o propagandă vie și cuminte, care singură va putea să-i asigure succesul.

*

Dar cu tot sporul, făcut de noi pe toate terenele vieții, nu se poate tăgădui, că vânturi potrivnice au început să sufle neîntrerupt, amenințând multe din creațiunile noastre naționale, înfiripate cu mari jertfe.

Înlănțuiți, întotdeauna, în cadre înguste de dezvoltare, aceste, par'că, se strâmtează acum tot mai mult, din zi în zi. Toate bunurile noastre morale și materiale sunt expuse la atacuri primejdioase din multe părți; iar viața noastră actuală este străbătută de un sbucium continuu și dureros. În unele puncte se ivesc semne de o destrămare a puterii noastre de rezistență și moralul nostru de popor luptător a scăzut.

Avem însă, în acelaș timp, și semne de reculegere sufletească, care ne dă nădejdi de bine. Increderea în puterea dumnezeiască și în geniul cel bun al popoului nostru, trecut prin pericole și mai mari decât cele actuale, se vor dovedi, suntem siguri, și de astădată mai puternice decât vânturile potrivnice. Rânduilele firei vor covârși rânduelile omenești.

Se cere însă, neapărat, ca puterea latentă, forțele nescutate, ce rezidă în poporul nostru, să fie prinse, organizate și utilizate în direcția cea bună și folositoare intereselor de viață ale acestuia.

Pentruce nu am recunoaște, și cu această ocazie, că atâtea sunt încă de făcut pretutindeni, în sate și orașe?

Pentruce am mai șovăi sau chiar am stă împetriți, susținând, că am fi făcut totul pentru

asigurarea unui *credit* în condițiile cele mai favorabile pentru săteanul nostru sau că l-am putea educa, cu mijloacele actuale, pentru a deveni cât mai *păstrător* al agonisiei sale?

Pentruce nu am recunoaște, că, în mare parte a satelor noastre, s'au încuibat rele, fără număr, rele cari amenință existența sătenilor? *Alcoolismul, risipa, patima proceselor ș. a.* sunt totatătea nevoi, cari așteaptă grabnică lecuire.

De altă parte susținerea bunurilor moștenite dela părinți și sporirea lor prin nouă acvizitiții de imobili și prin obicinuirea săteanului cu purtarea unei economii raționale, — toate aceste reclamă din partea cărturarimii noastre interes și dragoste și mai mare de muncă pentru binele săteanului. Pentru desăvârșirea vieții noastre, ca popor cu viitor, se impune, în mod irezistibil, creșterea unui contingent de harnici și deștepți *meseriași și comercianți*, cari să cuprindă tot terenul, ce le revine în sate și orașe.

Iată deci tot atâtea probleme mari, cari trebuie să ne preocupe pe toți, tocmai în aceste zile de sărbătoare, când prăsnuim amintirea patimilor, morții și învierii lui Christos, cea mai sublimă și curată jertfă, prin care s'a înnoit neamul omenesc.

University Library Cluj *

Nici o operă de importanță mai mare și cu atât mai puțin operele de importanță universală nu s'au putut și nu se pot săvârși fără jertfe.

Intocmai s'a întâmplat și la noi, la Români. Tot ce avem mai de seamă este rezultatul jertfelor noastre de tot felul.

Toate alcătuirile noastre religioase, culturale, sociale, economice, filantropice etc. sunt rezultatele jertfelor obștești ale popoului nostru.

În cursul timpului a jertfit bogatul și săracul, cărturarul și plugarul, toți în fine, fiecare cum a putut, și cât a putut.

Îndeosebi frumoasele fundații, instituite de mecenații noștri pentru scopuri culturale și filantropice, sunt într'adevăr jertfe din cele mai curate, aduse pe altarul națiunii. Darurile domnului *Vasile Stroescu*, de multe sute de mii, destinate chiar în zilele noastre pentru mântuirea școalelor amenințate, pentru întruparea cooperăției, pentru încurajarea literaturii, pentru punerea temeliei bibliotecilor populare în toate satele românești, pentru burse în scopul de a se da avânt industriei casnice și unor rami industriali etc. — toate aceste daruri prin-ciare, ale acestui om providențial, le putem aduce, în primul loc, ca exemplu de jertfire în ziua aceasta mare, tocmai în urma caracterului, cei s'a imprimat prin jertfa morții pe cruce.

Alt exemplu, și mai recent, de jertfe din cele mai înălțătoare, ni-l oferă contribuțiile făcute, cu multă dragoste, pe seama *școlii noastre comerciale superioare din Brașov*, dând atât institutelor de credit, cât și privații frumoase sume pentru asigurarea viitorului ei.

Nu de mai puțină importanță și astfel vrednice a fi relevate, și cu această ocazie, sunt contribuțiile inițiate de către d-nul *Dr. I. Miha*, pentru un *fond al ziaristilor*, augmentat apoi prin contribuiri mai mari și mai mici de către obștea românească.

Dar nu au lipsit nici în trecutul mai îndepărtat al poporului nostru exemplele cele mai înălțătoare de desinteresare și jertfire. Mulți, foarte mulți dintre înaintașii noștri și-au dedicat întreaga viață unei lupte continue pentru desrobirea masselor și și-au jertfit chiar și viața pentru binele neamului.

Astfel putem constata cu bucurie, că am avut și avem luptători desinteresați, și că nu ni-au lipsit și nu ne lipsesc inimile iubitoare de jertfire.

*

Și acum să ne oprim încă câteva clipe la o altă categorie de jertfe. Pentru că se fac, de fapt, la noi și jertfe rău înțelese, a căror menire, dacă s'ar putea îndrepta în direcții mai sănătoase și în conformitate cu spiritul timpului, — am putea face treburi mari; iar așa se pierd, adesea, fără nici un folos.

Știm că la noi se duc la biserică, drept jertfă, prescuri, vin, lumini, tămâie ș. a. Aceste, se înțelege, își au rostul și însemnătatea lor.

Totodată se dau, sub titlul de pomeană, jertfe pentru sufletele morților, mâncări și băuturi, în unele locuri vase ș. a. Aceste pomeni nu mai au azi nici un rost, așa cum ele se fac. Alte neamuri le-au scos de mult din uz și bine au făcut. Dacă pomenilor acestora li s'ar putea da o destinație practică și avea folositoare, — chiar și numai din o parte a sumelor cheltuite în acest scop s'ar putea și s'ar fi putut salva toate școlile noastre populare.

Dar câte jertfe se aduc chiar și mamonului! Tot ce se cheltuiește în contul credințelor deșarte, atât de număroase și adânc înrădăcinate în popor și tot ce se pierde din cauza nelucrării în nenumăratele zile de sărbători, așa numite băbești, din cursul anului, — toate aceste se pot clasifica, cu drept cuvânt, în categoria jertfelor închinat mamonului, și risipa și pierderile, ce se produc în economia noastră națională prin acest fel de a înțelege viața sunt enorme.

E mai pe sus de orice îndoială, că dacă s'ar înțelege la noi, clar, însemnătatea jertfirii, realitatea vieții și scopurile ei adevărate, am

putea face minuni, chiar și numai cu ceace se risipește în mod inconștient, sub titlu de jertfire, pe lucruri netrebnice sau, în cel mai bun caz, de prea puțin folos.

Iată pentru ce este absolut necesar, să ne dăm toată silința de a clarifica obștea românească asupra importanței *sentimentului nobil de jertfire*, de a-i arăta și a o convinge, anume, care e jertfa pe care o reclamă binele indivizilor și neamului nostru întreg, și de a o conduce pas de pas, fără zăbavă, spre acest scop măreț și singur capabil de a ne asigura realizarea idealului, pe care trebuie să-l aibă, deapănarea, în vedere toate popoarele.

Fie, cum am mai spus și în alte ocazii, ca aceste zile mari de sărbătoare, în cari ni se prezintă înaintea ochilor sufletești icoana celei mai desăvârșite jertfiri și a celui mai perfect altruism, să fie pentru toți Românii, și pentru cei grupați în jurul băncilor îndeosebi, exemplu de reculegere și luptă pentru salvarea și asigurarea bunurilor noastre sufletești și materiale, ca astfel să trăim, ca popor, în veci!

Școala comercială din Brașov.

— Dare de seamă publică. —

În urma apelurilor lansate în coloanele revistei noastre pentru contribuiri pe seama Școlii noastre comerciale din Brașov s'au făcut până acum, la *Cassa «Solidarității»* dela bănci și particulari, următoarele vărsăminte asupra sumelor subscrise:

„Albina“, Sibiu . . .	K 4,000
„Crișana“, Brad . . .	500
„Patria“, Blaj . . .	500
„Agricola“, Lugoj . . .	300
„Brădetul“, Orlat . . .	300
„Furnica“, Făgăraș . . .	300
„Poporul“, Lugoj . . .	300
„Aurora“, Năsăud . . .	250
„Cordiana“, Fofeldea . . .	250
„Julia“, Alba-Iulia . . .	250
„Boșșana“, Boșșa-mont . . .	200
„Lipovana“, Lipova . . .	200
„Nădlăcana“, Nădlac . . .	200
„Poporul“, Săliște . . .	200
„Berzava“, Reșița . . .	100
„Decebal“, Deva . . .	100
„Drăganul“, Beiuș . . .	100
„Inst. de cred.“, Mehadia . . .	100
„Mărgineana“, Poiana . . .	100
„Mercur“, Năsăud . . .	100
„Mielul“, Poiana . . .	100
„Olteana“, Viștea inf. . .	100
„Vulturul“, S.-Mărtin . . .	100
„Bănățana“, Bucoveț . . .	50
„Iladiana“, Iladia . . .	50
„Negoiul“, Porumbacul sup.	50
„Maramurășana“, Sighetul marmației . . .	50
„Cassa de păstrare“, Sinea nouă	40

„Vărădiana“, Vărădia	K	40
„Buciumana“, Bucium	„	20
„Insoțire de credit“, Agărbiciu	„	10
*		
Comșa Emanuil, Brad	„	100
Hodoș I. B. Blaj	„	100
Popp Constantin, Sibiu	„	100
Budiu Ioan, Hațeg	„	70
Vătășan Ioan, Sibiu	„	60
Muntean Victor, Blaj	„	50
Hocman Enea, Sibiu	„	40
Total	K	9,480

Confirmând pe calea aceasta primirea sumelor de sus, rugăm on. noastre institute de bani și pe funcționarii băncilor noastre, cari încă nu au plătit ratele subscrise, să binevoiască a le trimite la adresa „Solidarității“.

Noua lege cambială ungară.

(Continuare.)

Capitolul XIII.

Despre coliziunea legilor.

§ 74.

Capacitatea unei persoane de a putea lua asupra-și un obligament cambial o hotărăște legea patriei sale proprii. Dacă legea aceasta ar decretă ca normativă legea unui alt stat, atunci trebuie aplicată legea din urmă.

O persoană, care după legea amintită în alinea premergătoare nu are capacitate cambială, devine totuși obligată în mod valid, dacă obligamentul cambial l-a luat asupra sa pe teritoriul unui stat, ale căruia legi îi dau capacitate cambială.

Dispozițiile alineatului premergător nu se pot aplica față de cetățenii statului ungar, cari au făcut o declarație cambială în străinătate.

§ 75.

Forma declarației cambiale o normează legile statului, pe al căruia teritoriu s'a subscris declarația.

Dacă cambia, emisă în afară de teritoriul unde este în vigoare convenția internațională, inarticulată în art. de lege . . . din 1914, corăspunde dispozițiilor legii prezente, atunci validitatea declarațiilor cambiale, scrise pe cambie, ulterior, aici în patrie, — nu se mai pot atăca pe baza unei legi din străinătate.

Declarațiile cambiale, făcute între cetățeni de stat ungar, în afară de teritoriul, unde este în vigoare convenția amintită în alinea premergătoare, încă au putere de drept cambial — dacă corăspund dispozițiilor legii prezente.

§ 76.

Forma și termenul de ridicare a protestului precum și forma altor acte, necesare pentru exercitarea și susținerea drepturilor bazate pe cambie, le normează legea statului, pe teritoriul căruia trebuie ridicat protestul sau îndeplinite actele din chestiune.

PARTEA II.

Despre cambia proprie.

§ 77.

Cambia proprie conține:

1. Numirea de cambie în însuș textul documentului și în limba, în care este făcut documentul.
2. Promisiunea necondiționată de a plăti o sumă hotărâtă de bani.
3. Scadența.
4. Locul de plată.
5. Numele persoanei, căreia sau la ordinul căreia trebuie făcută plata.
6. Ziua și locul, când și unde s'a edat cambia.
7. Subscrierea emitentului cambiei.

§ 78.

Un document, lipsit de vr'una din părțile constitutive, arătate în §-ul precedent, nu este cambie proprie, excepționând cazurile înșirate în alineatul următor.

O cambie proprie în care nu este indicată scadența, trebuie considerată drept cambie la vedere.

În lipsă de altă indicație, locul, unde s'a emis cambia trebuie privit ca loc de plată și totodată ca domiciliu al emitentului.

Dacă în cambia proprie nu este arătat locul edării, atunci aceasta cambie proprie se consideră ca emisă în locul, indicat lângă numele emitentului.

§ 79.

Dispozițiile referitoare la cambia străină, al căreia obiect este:

- indossamentul (§§-ii 10—19)
 - garanția cambială (§§-ii 29—31)
 - scadența (§§-ii 32—36)
 - regresul în lipsă de plată (§§-ii 42—49 și 51—53)
 - plata pentru onoare (§§-ii 54 și 58—62)
 - côpiile (§§-ii 66 și 67)
 - cambiile false și falsificate (§§-ii 68 și 69)
 - prescripțiunea (§§-ii 70 și 71)
 - zilele de repaus, calcularea termenelor și interzicerea zilelor de respect. (§§-ii 72 și 73)
 - coliziunea legilor (§§-ii 74—76)
- au valoare și pentru cambiile proprii, într'atât, întrucât nu sunt în contradicție cu natura acestor cambii.

Asemenea au valoare și pentru cambiile străine, dispozițiile referitoare la: *dreptul umplerii ulterioare a cambiei* (alineea ultimă a §-ului 2), domicilierea (§§-ii 4 și 26), stipularea de interese (§ 5), diferențele dintre indicațiile din cambie, privitoare la suma de plată (§ 6), consecuențele subscrierii cambiei din partea unor persoane, lipsite de capacitate cambială, (§ 7), precum și dispozițiile referitoare la consecuențele declarațiilor cambiale, făcute fără plenipotență sau cu depășirea plenipotenței.

§ 80.

Emitentul cambiei proprii este obligat în același mod, ca și acceptantul cambiei străine.

Cambia proprie, plătitibilă la un timp anumit după vedere trebuie prezentată — în termenul fixat în § 22 — emitentului pentru vidimare. Termenul, calculat dela vedere, începe a decurge din ziua pe care a indicat-o emitentul în clauzula sa de vidimare de pe cambie. Dacă emitentul refuză vidimarea și datarea ei, atunci împrejurarea aceasta trebuie dovedită printr'un protest, (§ 24) dela a căruia dată începe a decurge termenul de după vedere. (Va urma).

Dela „Fundatiunea pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria“.

Epitropia administrativă a fundațiunii pentru ajutorarea ziaristilor noștri, ne comunică că averea fundațională a crescut în decursul lunilor Ianuarie, Februarie și Martie ale anului curent cu următoarele sume:

I. Din dividende de artii: K 1882.—

II. Din rescumpărări de felicitări au incurs:

a) prin „Banca de asigurare“	K	2,689.38
b) „ „Ardeleana“	„	247.—
c) „ ziarele noastre	„	700.90
	K	3,637.28

III. Din adause de abonamente au incurs:

a) prin „Libertatea“	K	234.55
b) „ „Drapelul“	„	200.—
c) „ „Gazeta Transilvaniei“	„	300.—
	K	734.55

IV. Din contribuiri diverse au incurs:

a) prin „Românul“	K	400.—
b) dela tombola Anului nou, Sibiu „	„	237.78
c) „ „Victoria“ Arad	„	500.—
d) „ „Vulturul“ Sânmărtin	„	30.—
e) „ „Șincana“ Șinca	„	20.—
f) „ N. Petrescu, o colectă mai veche	„	35.—
g) „ un anonim	„	470.—
h) „ un alt anonim	„	188.—
i) „ diverși	„	72.—
j) „ un anonim, 2 acții „Vlădeasa“ Huedin	„	200.—
	K	2,152.78

Total K 8,406.61

Rezultă dară că averea fundațiunii ziaristilor noștri a crescut în primele trei luni ale anului cu suma însemnată de K 8,406.61. Adăugată aceasta sumă la averea fundațiunii noastre per 31 Decembrie 1913 de K 68,130.36 rezultă că astăzi capitalul total al fundațiunii este de K 76,536.97.

Epitropia administrativă exprimă pe aceasta cale recunoștința sa tuturor acelor, cari și-au dat obolul la augmentarea fundațiunii. În prima linie acelor care și-au rescumpărat felicitările de anul nou în folosul fundațiunii cu suma prea frumoasă de K 3,637.28.

Aduce la cunoștință că din aceasta sumă împreună cu cea a rescumpărărilor din anul precedent de K 1,646.50 a hotărît să înființeze un fond separat sub numirea de fondul felicitărilor rescumpărate, care este astăzi de K 5,218.78 și care fond va urmă să se augmenteze în viitor. Mulțumește mai departe ziarelor noastre, cari au apelat la abonații lor să facă câte un modest adaus și pentru fundațiunea ziaristilor, adause din cari s'a adunat K 700.90. Mulțumește în sfârșit societății „Soimii“ din Sibiu care i-a cedat venitul tombolei de Anul nou; tot asemenea băncilor contribuente în frunte cu „Victoria“ din Arad și acelor trei marinimosi anonimi, cari încă au donat sume destul de frumoase. Roagă publicul românesc să o împărtășească și pe viitor de sprijinul său marinimos și în special pe oamenii noștri cu dare de mână să-i facă contribuiri cât mai însemnate.

Cu aceasta ocaziune Epitropia administrativă atrage atențiunea binevoitorilor ziaristilor noștri asupra analelor publicate acum de curând cu privire la dezvoltarea fundațiunii noastre pe anul 1913 și aduce la cunoștință că le pune ori și cui la dispoziție în mod gratuit. Cererile pentru anale să se adreseze la secretariatul fundațiunii în Sibiu.

Sibiu, la 1/14 Aprilie 1914.

Epitropia administrativă.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

Din al doilea raport oficial pe anul acesta al ministerului ungar de agricultură, despre starea sămănturilor, extragem următoarele:

De obicei raportul agricol pro Mai se așteaptă mai cu interes de comercianți și economi, deoarece din acela se pot face deducțiuni mai precise asupra sămănturilor, dar în anul acesta a fost așteptat cu multă nerăbdare și acest al doilea raport agricol oficial. Tendințele a la hausse observate în timpul din urmă la bursa de bucate se explică numai pe baza unor știri nefavorabile despre starea sămănturilor.

Situațiunea agricolă în general se prezintă — coresponsător timpului — mai întârziată față de anii de mai înainte. Deși iarna a trecut destul de timpuriu, dar timpul de tranziție ploios și rece a ținut pe loc atât dezvoltarea sămănturilor de toamnă, cât și îndeplinirea lucrărilor de primăvară. Aceste lucrări prin ținuturile mai ridicate de-abia acum sunt în curgere, pe când pe șesul cel mare și în ținutul dincolo de Dunăre sunt deja terminate. Acum se pun cartofii, napii și porumbul; se desgroapă viile și se curăță pomii etc.

Sămănatul orzului și ovăsului de primăvară, cu tot timpul nu destul de favorabil avut, este terminat cu excepția locurilor muntoase. Sămănturile timpurii au răsărit foarte bine și uniform, pe când cele de mai târziu au răsărit mai greu, fiind pământul mai întărit de vânt și ploaie. Grâul și săcara de toamnă, cari au apucat de a răsărit înainte de înghețul din iarnă, sunt acum frumoase, dar în comparație cu alți ani totuși mai mici. Pe alocurea se aud plângeri de stricăciuni de șoareci, cari mai ales la sămănturile mai timpurii de toamnă sunt destul de însemnate. Sămănturile mai târzii din toamnă — în urma gerului venit prea repede — au răsărit numai primăvara și sunt

mai adeseori rare și slăbuțe. În genere atât pentru sămănăturile de toamnă cât și pentru cele de primăvară e lipsă de timp cald și cu soare.

Lufernele și trifoaiele au răsărit bine și sunt frumoase, dar ici-colea șoarecii de câmp au făcut pagube destul de însemnate. Pe alocurea în urma timpului rece din urmă, au cam stat pe loc aceste sămănături, dar se vor reculege. Luncile și pășunile au înverzit și iarba s'a pornit bine, dar și acestea au fost ținute pe loc de timpul cam rece din urmă. Prin locurile mai joase, cari au ținut apă, vitele nu pot eși încă la pășune fiind terenul încă foarte moale.

Nutrețul de iarnă e pe sfârșite, și preste tot se așteaptă cu nerăbdare cositul dintăiu fiind vitele foarte slabe. — **Pomii** timpurii au înflorit deja preste tot locul, pe când cei mai târzii numai acum înmuguresc. Deoarece în anul acesta pomii s'au deșteptat în general mult mai târziu ca în alți ani, se speră că în anul acesta va fi o recoltă de poame abundentă. Starea sanitară a vitelor lasă și acum încă de dorit.

Ploi au fost în ultimele 4 săptămâni din abundență. Cele dintăi furtuni le-a adus ziua de 21 Martie. Mai multă umezeală au avut în timpul acesta (100—150 milimetri) părțile nordostice ale țării, apoi comitatele Caraș-Severin, Bács-Bodrog și Baranya. Au urmat apoi (75—100 milimetri) șesul cel mare și părțile mărginașe ale Ardealului și în fine mai puțină ploaie (25—30 milimetri) au avut țărmurii stâng și drept ai Dunării etc.

În urma ploilor mari prin părțile nord-ostice și sudice ale țării au fost și inundări, cari însă la sămănături n'au prea stricat până acum.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 16 Aprilie 1914.

Situația pieței internaționale de bani continuă a fi favorabilă. Abundența de numărare, semnalată în raportul nostru trecut, se menține și este atât de mare, încât în London și în Berlin cercurile financiare contează la reducerea etalonului. Discontul de altcum a costat în London $1\frac{7}{8}\%$, în Berlin neschimbat $2\frac{3}{8}\%$, iar în Paris $2\frac{3}{8}\%$.

În piața internă de bani situația este neschimbată. Medio, cu cererile sale mai intensive a provocat o oarecare încordare în piață și urcarea discontului la $3\frac{7}{16}\%$. Se speră însă că aceasta va fi trecătoare și în curând, venind oferte din străinătate, discontul se va reduce din nou. Dealtcum cambiile vieneze de prima bonitate au costat $3\frac{7}{16}$, cambiile budapestane, de aceeași categorie $3\frac{3}{4}$, iar alt material 4% — $4\frac{1}{2}\%$.

CRONICĂ.

Activitatea Casei rurale din România în 1913. Moșiile cumpărate de către Casa Rurală în anul 1913 au fost în număr de 19 și în întindere totală de 26.474 hectare față de 12.893 hectare cumpărate în 1912. De către țărani s'au cumpărat direct, prin intermediul acestei instituțiuni, 230 hectare.

În total dela înființare și până la finele lunii Decembrie 1913, Casa Rurală a cumpărat moși în in-

tindere de 115.468 hectare, din care 26.766 hectare pădure, trecute deja pentru mai mult de trei pătrimi, Statului, și restul pământ cultivabil, deosebit de 1263 hectare, cumpărate direct de către țărani.

Defalcându-se pădurile, islazurile și loturile vândute, Casa Rurală are actualmente disponibilă pentru distribuirea viitoare, o întindere de aproximativ 65.000 ha.

Loturi s'au vândut țăranilor în cursul anului 1913 în întindere de 3867 hectare 7018 m. p., față de 5971 hectare 8934 m. p., distribuite în anul anterior. Mobilizarea a împiedecat pe cei mai mulți dintre cumpărători de a-și procura la timp acompturile în număr din preț și a-și face declarațiunile de cumpărare. Fără această împrejurare, cifra din anul 1913 ar fi fost cu mult depășită.

Întinderea totală vândută în loturi țăranilor dela 1909 incluziv, este de 16.293 Ha. 8739 m. p.

Bilanțul general pe 1913 se încheie cu un sold de Lei 110.678,474, față de Lei 87.724,809 în 1912.

Beneficiul net se cifrează cu Lei 990,450, față de Lei 956,129 în anul premergător.

Recolta Ungariei în 1913. După datele statistice definitive, publicate de curând din partea Oficiului central statistic, Ungaria s'a produs în anul 1913:

Grâu 39 mil. măji metr. în valoare de K 282 mil. Săcara 12.3 mil. măji metr. în valoare de K 196 mil. Orz. 30.9 mil. măji metr. în valoare de K 430 mil. Porumb 46 mil. măji metr. în valoare de K 554 mil. Cartofi 48.7 mil. măji metr. în valoare de K 213 mil. Napi de zahăr 48 mil. măji metr. în valoare de K 107 mil. Napi de nutreț 60 mil. măji metr. în valoare de K 82 mil. Fasole 21 mil. măji metr. în valoare de K 53 mil. Nutrețuri div. 140.9 mil. măji metr. în valoare de K 872.5 mil

Producțiunea mondială a aurului în 1913. Producțiunea mondială a aurului în anul 1913 este evaluată la 455.533,000 dolari sau 2.277,915,000 coroane. Din totalul producțiunii revine asupra Africii 207.643,000, Statelor Unite 88.301,000, Australiei 54.474,000, Rusiei 22.199,000, Mexico 20.500,000, Canadei 15.250,000, Indiei britice 12.141,000, Franței 1.820,000, și asupra Austro-Ungariei 2.043,000 dolari.

Emigrația din Ungaria în 1913. După datele statistice oficiale în anul 1913 au emigrat din Ungaria în America în total 118,470 de suflete. Din acestea au fost 78,020 cu legitimație și 40,450 fără legitimație.

SUMAR.

La Paști. — Școala comercială din Brașov. — Noua lege cambială ungară. — Dela „Fundațiunea pentru ajutoarea zăriștilor români din Ungaria. — Agricultură: Situațiunea agricolă. — Revista financiară: Situațiunea. — Cronică: Activitatea Casei rurale din România în 1913, Recolta Ungariei în 1913, Producțiunea mondială a aurului în 1913, Emigrația din Ungaria în 1913.

2—3

● domnișoară

absolventă a unui curs de contabilitate, cu aproape trei ani de praxă și bine introdusă în toate afacerile de bancă, precum și la Cassă, care posedă în scris și vorbire limba română și maghiară, se pricepe și la scrisul cu mașina — caută aplicare în biroul unei bănci sau o altă condiție potrivită unei domnișoare inteligente. — Adresa o dă redacția acestei reviste.

Prețul părților de fondare se va vărsa în sensul § 3 din statute în 5 rate treilunare egale și anume:

prima rată de 20% și cuota la fondul de rezervă până în 15 Iunie 1914
a doua rată până în 15 Septembrie 1914
a treia rată până în 15 Decembrie 1914
a patra rată până în 15 Martie 1915
a cincia rată până în 15 Iunie 1915

Se pot plăti însă și mai multe rate deodată.

Pentru ratele solvite rebonifică institutul 5½%, iar pentru ratele scadente socotește deasemenea 5½% interese de întârziere.

Membrilor cari n'au vărsat la timp vreo rată, li-se adresează, în sensul § 3 din statute, câte o provocare cu termen de 30 zile, și dacă nici până la expirarea acestui termen nu vor vărsa ratele recerute, sumele plătite în contul părților de fondare vor intra în fondurile de rezervă, iar titlurile exmise se vor anula, și sub aceiași numeri se vor exmite alte titluri de părți de fondare. Anularea se publică în ziarele designate pentru publicările institutului.

Cu începere din 1 Ianuarie 1916 părțile de fondare noi vor intra în toate drepturile și se vor bucura de toate favorurile părților de fondare vechi.

Părțile de fondare noi se vor dată cu 1 Iulie 1915.

Săliște, în 2 Aprilie 1914.

Direcțiunea.

„REUNIUNEA DE ÎNMORMÂNTARE“, în PETRE.

DEBIT.		CIRCULAȚIUNEA CASSEI.		CREDIT.	
		K	f		
<i>Sald cu 1/I 1913:</i>				<i>Premii de înmormântare:</i>	
grupa I.	100·20			grupa I.	1,412·50
grupa II.	16·60	116·80		grupa II.	1,748—
<i>Taxe dela membrii:</i>				<i>Depuneri:</i>	
grupa I.	1,760·50			grupa I.	707·80
grupa II.	1,497·40	3,257·90		grupa II.	764·20
<i>Taxe de înscriere:</i>				<i>Spese:</i>	
grupa I.	32—				67·60
grupa II.	216—	248—		<i>Taxa încassatorului:</i>	
<i>Depuneri:</i>				grupa I.	72—
grupa I.	767·50			grupa II.	82—
grupa II.	1,004·50	1,772—		<i>Taxa servitorului</i>	
					90—
				<i>Sald cu 31/XII 1913:</i>	
				grupa I.	310·30
				grupa II.	140·30
		5,394·70			450·60
					5,394·70

ACTIVA.		SPECIFICAREA AVEREI.		PASIVA.	
		K	f		
<i>Bani în cassa cu 31/XII 1913</i>		450·60		<i>Starea averei cu 31/XII 1913</i>	
<i>Depuneri la «Steaua»:</i>				<i>Creștere în anul 1913</i>	
libel Nr. 97	2,527·83				570·35
libel Nr. 17	402·76	2,930·59			
<i>Fundațiunea «Anastasia Neagoe»</i>		127·40			
<i>Fondul «Azilul reuniunii de înmormântare»</i>		190·06			
		3,698·65			3,698·65

Petre, la 31 Decembrie 1913.

Ioanichie Neagoe m. p., director.

Constantin Dimian m. p., secretar.

Liviu Popescu m. p., cassar.

MEMBRII COMITETULUI:

Adam Crăciun m. p. Adam Vesei m. p. Iosif Podt m. p. Trifu Jifcu m. p. George Mioșco m. p.
Ioan Glanda m. p. Ioan Militariu m. p. Vichentie Cuzman m. p. N. Bunda m. p. Nika Costantinovics m. p.
Petru Barbeș m. p. Simion Jifcu m. p. Pavel Crăciun m. p. Stefan Mioșco m. p.